

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Az európai ipari, tudományos és technológiai parkok a válságkezelés, a válság utáni időszakra való felkészülés és a Lisszabon utáni stratégia időszakában (kiegészítő vélemény)

(2011/C 44/22)

Előadó: **János TÓTH**

Társelőadó: **András SZŰCS**

2009. július 14-én az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság eljárási szabályzata 29. cikkének (2) bekezdése alapján úgy határozott, hogy kiegészítő véleményt dolgoz ki a következő tárgyban:

Az európai ipari, tudományos és technológiai parkok a válságkezelés, a válság utáni időszakra való felkészülés és a Lisszabon utáni stratégia időszakában.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott Ipari Szerkezetváltás Konzultatív Bizottsága 2010. július 1-jén elfogadta véleményét.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2010. július 14-én tartott, 464. plenáris ülésén (a július 14-i ülésnapon) 147 szavazattal 7 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Ajánlások

1.1 Az EGSZB elismeri az ipari, tudományos és technológiai parkoknak (ITTP-k) a gazdasági fejlődésben és korszerűsítésben játszott szerepét. A létrehozott struktúrák az intelligens specializáció, valamint az erőforrások és a tudásalap koncentrációja révén támogatják az ipari szerkezetváltást.

1.2 Az EU-nak célirányosabb és integráltabb megközelítést kell alkalmaznia a XXI. századi ITTP-k fenntartása és fejlesztése tekintetében. A válság és a válság utáni időszak kontextusában különösen érvényes, hogy átfogóbb stratégiát kellene követni annak érdekében, hogy ki lehessen aknázni a parkok gazdasági növekedést és versenyképességet elősegítő potenciális előnyeit. Ezeket az intézkedéseket az Unió ambiciózus vezetésével kell végrehajtani.

1.3 Ajánlatos meghatározni a terület kiemelt uniós kezdeményezéseivel, és különösen az Európai Innovációs és Technológiai Intézettel és a hozzá tartozó tudományos és innovációs társulásokkal létrehozható szinergiákat, és fejleszteni azokat.

1.4 Figyelemmel kell kísérni és ösztönözni kell az új formában megvalósuló parkok új generációinak kialakulását. Elő kell mozdítani a parkok innovációs struktúrák alakításában játszott szerepét.

1.5 Ami a regionális dimenziót illeti: a szubszidiaritás elvének érvényesítésével meg kell erősíteni a helyi önkormányzatok és az agglomerációk részvételét az ITTP-k fejlesztésében. Javítani kell a hálózatépítési tevékenységeket az állami szektor és az üzleti szféra szereplői, valamint a felsőoktatási intézmények között.

1.6 A parkok fejlesztésében a tudomány intézményeivel, így különösen az egyetemekkel, kutatóintézetekkel való együttműködés és a kutatási-fejlesztési vonatkozások egyre fontosabbá válnak, a parkokkal való együttműködés azonban jelenleg

alacsonyabb szintű a kelléténél. A parkok a tudományos körök és az ipar közti híd szerepét tölthetnék be. A parkokkal való partnerség szerepelhetne azok között a kritériumok között, amelyek alapján eldöntik, mely egyetemek kapják meg a „kiváló” minősítést.

1.7 A területen folytatott megfigyelési, értékelési és akkreditációs tevékenységeket kezdeményezni és támogatni kellene, a bevált gyakorlatok terjesztésével együtt. A parkok kialakításával és növekedésével kapcsolatos összehangolt európai és nemzeti politikák és eszközök összeállításához felmérésre és összehasonlító empirikus tanulmányokra van szükség. Támogatni kellene az európai ITTP-k feltérképezését egy átfogó adatbázis formájában. Ez elősegíthetné a parkok közötti együttműködést egy olyan hálózati mátrix létrehozása révén, amely előmozdítja a kapcsolatépítést a regionális növekedési korlátok leküzdése érdekében.

1.8 A parkok folyamatos professzionalizálódása (szakszerűbb, hatékonyabb működésük) megnyilvánul (i) a szervezeti-management fejlődésben, (ii) a komplex, regionális fejlesztésekben és a klaszterekben történő jobb bekapcsolódásban, (iii) a (tudományos) kutatási tevékenység hangsúlyos megjelenésében és (iv) a minőségben. A parkok működési előírásainak további javítása azonban továbbra is követelmény.

1.9 Az Európai Unió kohéziós és felzárkóztatási lehetőségeiből adódó fejlődési potenciálokat mélyebben ki kell aknázni és hosszabb távon figyelemmel kell kísérni.

2. Bevezetés

2.1 Az EGSZB 2005 novemberében átfogó saját kezdeményezéssel véleményét hagyott jóvá az európai ipari, tudományos, innovációs és technológiai parkok témájában. A vélemény keretében különös figyelmet szenteltek az új tagállamokbeli parkoknak, ugyanakkor olyan következtetéseket és ajánlásokat fogalmaztak meg, amelyek az EU egészére érvényesek.

2.2 Elmondható, hogy a szóban forgó vélemény néhány olyan fontos megállapítást tett, illetve megfelelő ajánlást fogalmazott meg, amelyek jelentős politikai hatással bírtak az elmúlt években. Az elért haladás szinergiában van az EU regionális, ipar- és innovációs politikai erőfeszítéseivel.

2.3 Az olyan eredmények és ajánlások közül, amelyek egyértelmű hatást gyakoroltak, a következőket említhetjük meg:

- a) A parkok eleget tesznek az innovációt előmozdító eszközök kritériumainak, ezért „innovációs pólusoknak” tekinthetők.
- b) Rendkívül fontos a tudomány, technológia és gazdasági fejlődés közötti kölcsönhatás erősítése, valamint a vállalatok és a kutatóintézetek közötti együttműködés révén szinergiák létrehozása, ami ösztönözi a piaci hozzáférést.
- c) A parkok átfogó keretet biztosítanak az innováció és a regionális fejlődés előmozdításához, illetve ösztönzéséhez, és megkülönböztetett szerepet játszanak ezekben az erőfeszítésekben azért, hogy javítsák a versenyképességet, és segítik a munkanélküliség felszámolását, valamint az eltérő szintek közötti különbségek áthidalását is.
- d) Olyan gazdasági stratégiákra van szükség, amelyek képesek a parkok nyújtotta lehetőségek összetettségének kezelésére, és vezetői szerepet tudnak mutatni.
- e) A parkok kulcsszerepet játszanak az innováció elősegítésében. Ezzel összefüggésben egyre fontosabb az egyetemek és egyéb kutatási intézmények intellektuális erőforrásainak mozgósítása.
- f) A parkok transzregionális szinten történő hálózatépítése, valamint a páneurópai hálózatoknak a parkok és ipari körzetek közötti integrált együttműködési programok támogatása révén történő fejlesztése kívánatos, de nem teljes mértékben megvalósított koncepciónak bizonyult.

2.4 Ideje számot vetni az előző vélemény hatásával, mind a politikai, mind pedig a gyakorlati tanulságok tekintetében. Ez az aktualizált vélemény szintén kiter a parkoknak a gazdasági válság kezelésében játszott szerepére és lehetőségeire. Az EGSZB a jelen dokumentumban figyelmet szentel a parkok specializációjának, az ipar és a munkavállalók, valamint a civil társadalom egyéb szereplői újabb elvárásainak, valamint a parkok előtt álló megújult regionális, országos és uniós szintű kihívásoknak, továbbá a parkokat menedzselő szervezetek összetett feladatainak.

2.5 Az ipari, tudományos, innovációs és technológiai parkokra (ITTP-k) egyre inkább az olyan dinamikus klaszterek létrehozásának eszközeiként tekintenek, amelyek gyorsítják a gazdasági növekedést, és javítják a nemzetközi versenyképességet. A parkok az innovációs, klaszter- és B2B-tevékenységek fokozása, valamint a kkv-ágazat és a munkahelyteremtés támogatása révén hozzájárulnak az európai ipari szerkezetváltáshoz. A klaszterek definíciója az EGSZB „Európa ipari körzetei és az új tudásalapú hálózatok” című saját kezdeményezésű véleménye 2.3. pontjában került részletesen kifejtésre.

2.6 Az EU-nak fel kell készülnie a válság utáni időszakra is, amikor az innovációs, tudományos és ipari kapacitások az EUszerte található technológiai, ipari és tudományos parkokban összpontosulnak majd. Fontos, hogy rávilágítsunk, milyen szerep hárulhat a parkokra a 2010 utáni liszaboni stratégia tervezésének előkészületeiben. Ennek az aktualizált véleménynek az a célja, hogy a fenti eredményekkel összhangban ajánlásokat fogalmazzon meg.

3. Az ITT-parkok változó szerepe és helyzete

3.1 Az elmúlt években végbemenő mélyreható gazdasági és társadalmi változások, különösen pedig a gazdasági válság folyamata és következményei, a lépten-nyomon napirendre kerülő fenntarthatósági, energiabiztonsági és éghajlat-változási kérdések újraértelmezték Európa és az egész világ számára a modernizációval, növekedéssel és gazdasági fejlődéssel kapcsolatos fogalmakat és feladatokat. Ha eredményesek akarnak lenni ebben a környezetben, a parkoknak új funkciókat és szolgáltatásokat kell kialakítaniuk, illetve olyan új üzleti modelleket kell kidolgozniuk, amelyek lehetővé teszik a kialakulóban lévő tevékenységek és ágazatok felvirágzását.

3.2 Összpontosított és integrált fejlesztési struktúrákként a tudományos és technológiai parkok és hasonló létesítmények jelentősége megnőtt. Az innováció és a kreativitás különleges figyelmet kap az EU-ban és világszerte. Ezeket a struktúrákat az innovatív és versenyképes gazdaság olyan ösztönzőiként ismerik el, amelyek az alkotást és a konszolidációt is támogatják.

3.3 A világ különböző részein létrejött parkok mind céljaik, mind méretük tekintetében igen különbözőek. A különféle parktípusok jobb megértéséhez meg kell határozni a szükségleteket, a prioritásokat, és stratégiai tervet kell kidolgozni. Különböző szakmai szervezetek a parkok számos definíciójával előálltak. Ezekben az a közös, hogy a parkok egyfajta közmagán társulások, amelyek előmozdítják a tudás – általában a parkba települt cégek egymás közötti, valamint a cégek és az egyetemek közötti – áramlását, és hozzájárulnak a regionális gazdasági növekedéshez és fejlődéshez.

3.4 A „tudományos és technológiai park” kifejezés ma már bármilyen csúcstechnológiai klasztert jelenthet, amelyeket számos különféle elnevezéssel illetnek: technopolisz, tudományos park, tudományváros, kiberpark, hi-tech/csúcstechnológiai (ipari) park, innovációs központ, K+F-park, egyetemi kutatópark, technológiai és kutatópark, tudományos és technológiai park, technológiai park, technológiai inkubátorház, technopark, technopólus és technológiai üzleti inkubátor. Bár ezek sok szempontból hasonlóak, a tapasztalat azt mutatja, hogy van különbség a technológiai üzleti inkubátorok, a tudományos parkok, a kutatóparkok, a tudományvárosok, a technopoliszok és a regionális innovációs rendszerek között.

3.5 Ajánlatos különbséget tenni a tudományos parkok és a kutatóparkok között. Míg Európában az előbbi elnevezés a legelterjedtebb, az utóbbit széles körben használják az Egyesült Államokban és Kanadában. Európában tudományos parkok és technológiai parkok is vannak, a kettő között a fő különbség a méretben és abban rejlik, hogy települhetnek-e oda termelőtevékenységet folytató cégek. A tudományos parkok általában kisebbek, egyetemi kapcsolataik erősek, és kisebb hangsúlyt fektetnek a gyártótevékenységekre, míg a technológiai parkok közepes vagy nagy méretűek, és az oda települt cégek termelőtevékenységet is folytathatnak. Földrajzi szempontból nézve a tudományos parkok inkább a „brit modellt” követik, a technológiai parkok ellenben a Franciaországban, Spanyolországban, Olaszországban és Portugáliában jellemző, ún. „mediterrán modellnek” felelnek meg.

3.6 Az ITT-parkok iránymutató kezdeményezéseinek sikeréhez lényegileg hozzájáruló szervezeti tényezők kétségkívül a következők voltak:

- a) a magán- és közszféra közötti hosszú távú és fenntartható partnerségek;
- b) innovációs szakértelemmel rendelkező szakemberek irányítása alatt működő parkok;
- c) olyan közös döntések révén egyeztetett stratégiai tevékenységek, amelyekbe bevonták a legfontosabb érdekeltet: a regionális önkormányzatokat, a vállalatokat és a kutatóintézeteket, valamint a helyi közösséget;
- d) kifejezett előny, ha a parkok egyértelműen specializálódnak;
- e) a kritikus tömeg időben történő elérése annak érdekében, hogy a kutatási eredmények végrehajthatók legyenek, még akkor is, ha a kidolgozási szakasz szokatlanul időigényes.

4. Hálózatépítés, klaszterek, valamint az egyetemek és az ipar közti együttműködés

4.1 Az európai posztindusztriális gazdaságban tapasztalható általános összekapcsolhatóság eredményeképpen a társadalmi és gazdasági megújulás az innováció kreatív ökoszisztémáiban

jelentkezik. Kívánatos, hogy a parkok együttműködjenek egyéb hasonló létesítményekkel, mind nemzeti, mind nemzetközi szinten.

4.2 A klaszterek a versenyképesség-növelő „ökoszisztémák” jellemző példái. A tudományos és technológiai parkok a klaszterszerveződések kiváló ösztönzőinek bizonyultak.

4.3 A legújabb gazdasági fejlemények miatt egyre nagyobb hangsúly helyeződik az ismeretek létrehozására, kiaknázására, átadására és alkalmazására. Hálózatépítési tevékenységeket kell kialakítani az állami szektor és az üzleti szféra szereplői, valamint a felsőoktatási intézmények között, és ezeket meg kell erősíteni.

4.4 Olyan tudatos, sokrétű irányításra van szükség, amely biztosítja a különböző – uniós, nemzeti, regionális és helyi – kormányzati szintek közötti szinergiát, és ösztönzi a vállalatok, egyetemek és nem kormányzati szervezetek között kialakított partnerséget. Ez lehetővé teszi a tudásgeneráló és innovatív intézmények közötti széles körű kapcsolatok létrehozását.

4.5 Össze kell hangolni az egyetemek, valamint egyéb tudományos és kutató intézmények és az ITTP-k ösztönzőit és küldetését, és emellett ösztönözni kell az új együttműködési formákat. A parkok jelentősen növelhetik vonzerejüket, ha tevékenységek széles körét kínálják, pl. technológiaátadást, szabadalomtámogatást, az induló és a spin-off vállalkozások mentorálását, projektmenedzsmentet és pénzügyi támogatást. Minden, az ITTP-kben elérhető szolgáltatásnak naprakésznek és magas színvonalúnak kell lennie ahhoz, hogy valóban támogathassa a szükséges együttműködési formákat.

4.6 A parkok fejlesztésében az egyetemekkel, valamint egyéb tudományos és kutató intézményekkel való együttműködés és a kutatási-fejlesztési vonatkozások egyre fontosabbá válnak, ugyanakkor el kell ismerni, hogy a tudományos körök és a vállalati szféra közötti nem kielégítő mértékű együttműködés problémát jelent, és jelenleg a parkokkal való együttműködés alacsonyabb szintű a kelleténél.

4.7 A parkok a tudományos körök és az ipar közti híd szerepét tölthetnék be. Az egyetemek teljesítményének és hatásának értékelésekor nagyobb hangsúlyt kellene helyezni az iparra és a gazdasági szektorra gyakorolt hatásukra. A tudományos körök vállalkozó szellemének növelésében jelentős szerepe lehet a kereskedelmi kamaráknak és a regionális önkormányzatoknak, mindezt felnőttképzési intézkedésekkel támogatva. Az üzleti parkok jelenléte szerepelhetne azok között a kritériumok között, amelyek alapján eldöntik, mely egyetemek kapják meg a „kiváló” minősítést.

4.8 A parkoknak az egyetemek és az ipar közti távolság csökkentésében játszott szerepe különösen jelentős lehet az új tagállamok esetében.

5. Európai kormányzás, működés, valamint ellenőrzési kezdeményezések és intézkedések

5.1 Az EU-nak célirányosabb és integráltabb megközelítést kell alkalmaznia a XXI. századi ITTP-k fenntartása és fejlesztése tekintetében. A válság és a válság utáni időszak kontextusában különösen érvényes, hogy az EU-nak átfogó stratégiát kellene követnie, hogy ki lehessen aknázni a kutatóparkok gazdasági növekedést és versenyképességet elősegítő potenciális előnyeit.

5.2 Azok után, hogy a lisszaboni stratégia céljait csak részben sikerült elérni, és igyekezve tanulni az ott szerzett tapasztalatokból, a lisszaboni stratégia utáni időszakra vonatkozó kezdeményezéseket racionálisan egyszerűsíteni kellene, korlátozott számú konkrét, mérhető és tagállamonként különböző célkitűzésre koncentrálni, az Unió ITIT-parkjaiban fellelhető különféle kapacitások fejlődési potenciáljára építve. Ezeket az intézkedéseket az Unió ambiciózus vezetésével kell végrehajtani.

5.3 Az ITT-parkokba települt vállalatok, munkahelyek, tudás, gazdasági és innovációs kapacitás az EU kincsésbányái. Tudjuk, hogy rengeteg ilyen létezik, de sem általános rálátásunk, sem pedig közös stratégiánk nincs ezeknek az értékeknek a megközelítésére és összefogására. Uniós, nemzeti és regionális szinten is csak szétaprózott tudás és korlátozott intézkedések állnak rendelkezésre. Külön kell hangsúlyozni a parkok területén működő regionális, illetve nemzeti szintű szakmai és civil szervezetek munkájának jelentőségét. Ösztönözni kell ezen szervezetek egymás közötti együttműködését, valamint azt, hogy együttműködésük egy Európai Unió szintű technológiai platformot tudjon kialakítani.

5.4 A siker kulcsa az, hogy az ITTP-ket azon stratégiai és célirányos tervezés szerves részévé kell tenni, amely megalapozza Európa növekedés és nemzetközi versenyképesség iránti határozott elkötelezettségét, amelyet jelentős regionális beruházások és tudományos alapú gazdasági fejlesztés révén kíván elérni. Ezeknek a kezdeményezéseknek formálisan is meg kell jelenniük az európai kutatási és innovációs tervben, kifejezve a ITTP-k jelentőségét az európai innovációs politikában.

5.5 Az Európai Bizottság főigazgatóságainak közös horizontális tevékenységeket kellene végezniük az egyes eszközök közti szinergiák előmozdítása, valamint az irányítás és a különböző programok közti koordináció erősítése érdekében. Ez olyan platformok, testületek vagy magas szintű csoportok létrehozásához kell, hogy vezessen, amelyek elhárítják az akadályokat a tevékenységek társfinanszírozása elől, és közösen finanszírozott intézkedéseket terveznek és vezetnek be.

5.6 Ki kellene alakítani a parkok **értékelésének, felmérésének és feltérképezésének** szempontjait. Az ITTP-ket magasabb szintre emelni képes, a parkok kialakításával és növekedésével kapcsolatos összehangolt európai és nemzeti politikák és eszközök összeállításához értékelésre, felmérésre és összehasonlító empirikus tanulmányokra van szükség.

5.7 Ezenkívül nyilvános elszámoltathatóságra is szükség van, azaz olyan értékelési módszereket és eszközöket kell kidolgozni és alkalmazni, amelyek számszerűsítik az állami szférából érkező támogatás nettó járulékos hasznát. Még nem alakult ki egyértelmű konszenzus a siker paramétereit illetően (pl. pénzügyi kritériumok – befektetés, forgalom stb. –, innovációs tevékenység mutatói (induló vállalkozások, szabadalmak, új termékek). A partípusok és a nemzeti/regionális környezet eltérései is megnehezítik a teljesítményértékelést.

5.8 Támogatni kellene az európai ITTP-k feltérképezését egy átfogó adatbázis formájában. Ez elősegíthetné a parkok közötti együttműködést egy olyan hálózati mátrix létrehozása révén, amely előmozdítja a kapcsolatépítést a regionális növekedési korlátok leküzdése érdekében.

5.9 Ismét hangsúlyozzuk az oktatásba és képzésbe való komolyabb befektetés jelentőségét a tudás és az innováció, az információs és kommunikációs technológiák, a fenntarthatóság és a környezetbarátabb gazdaság területén.

6. A regionális dimenzió

6.1 A régiók a tudásalapú gazdaság fontos szereplői, mivel a K+F és az innováció fejlesztési stratégiáikba való beépítésére koncentrálnak. A regionális önkormányzatoknak a gazdaság szerkezeti átalakítását támogatva még nagyobb hangsúlyt kellene helyezniük az innovációra.

6.2 Ösztönözni kell a regionális innovációs stratégiákat és ezek alapján a konkrét operatív programok fejlesztését. A nemzeti hatóságoknak javítaniuk kellene a helyi feltételeket azáltal, hogy stabil és kiszámítható gazdasági és politikai légkört teremtenek.

6.3 A technológiai és tudományos parkok céljaira pénzforrásokhoz (kockázati tőkéhez, magvetőtőkéhez) való hozzáférés helyzete komolyan hátráltatja és korlátozza a szisztematikus fejlesztést. A megfelelően elosztott helyi és regionális forrásoknak úgy kell kiegészíteniük az uniós finanszírozást, mintha annak szerves részei lennének. Javítani kell az uniós társfinanszírozáshoz való hozzáférést támogató szaktudást. Strukturálttá és mindennapi gyakorlattá kell tenni az EBB és az EBA forrásainak felhasználását.

6.4 Az ITTP-k sikeréhez kulcsfontosságú tényező a hosszú távon hozzáférhető finanszírozás. Válsághelyzetben elengedhetetlen biztosítani, hogy a parkok pénzügyi és politikai támogatást kapjanak az adott tagállam kormányától és az Uniótól.

6.5 A régió fenntartható, hosszú távú és szerves fejlődésének szempontjából különleges értéket képviselő tehetségek vonzása és a velük való gazdálkodás szükséges.

6.6 A parkok kiváló irányítása kulcsfontosságú a parkok kiemelkedő színvonalú működésének biztosításához. A vezetők folyamatos képzése, a szakmai fejlesztés fontos a szolgáltatások színvonalának fenntartásához. Strukturált programokat kell rendelkezésre bocsátani az ITIT-parkokat vezető szervezetek szükséges kapacitásainak kiépítéséhez.

7. Egy stratégiai uniós kezdeményezés: az Európai Innovációs és Technológiai Intézet

7.1 Az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) célja, hogy az európai innováció zászlóshajójává váljon. Az EIT célja, hogy a „tudásháromszög” szereplői közötti együttműködés révén innovációt valósítson meg, az oktatási és kutatási eredményeket kézzelfogható üzleti innovációs lehetőségekké alakítsa, valamint Unió-szerte előmozdítsa a fenntartható gazdasági növekedést és munkahelyteremtést. Az EGSZB nagy várakozással fordul az EU ezen új intézménye felé, és kifejezi abbéli reményét, hogy az ITIT-ek és megfelelően kvalifikált társult (associated) intézményeik értékes partnerei és részesei lehetnek az EIT által szervezett projekteknek.

7.2 A „tudományos és innovációs társulásokat” (KIC) stratégiai alapon választották ki arra, hogy operatív eszközként választ adjanak az EU előtt álló aktuális kihívásokra: az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással és hatásainak enyhítésével, a megújuló energiákkal, valamint a jövő információs és kommunikációs társadalmával kapcsolatos kérdésekre. A KIC-ek egyetemek, kutatóintézetek és vállalkozások részvételével működő, magas fokon integrált köz-magán társulások, amelyek minden tudományos tevékenységet üzleti dimenzióval ruháznak fel, és innovációt generálnak kiemelt gazdasági vagy társadalmi érdekű területeken.

7.3 Az EIT emellett a regionális és helyi fejlesztés szempontjából is lehetőséget jelent. Szerepe és hatása jelentős lehet, ha szakértelmével olyan régiókat támogat, ahol ez a fajta tudás és

tapasztalat nincs meg. Ráadásul a járulékos hatások, valamint az új emberek és erőforrások vonzása révén a régiók és a városok profitálhatnak az EIT és a KIC-ek tevékenységéből.

7.4 Az EIT a tudásklaszterek új koncepcióját képviseli, amely földrajzilag egymáshoz kapcsolódó közösségek helyett virtuális hálózatokra támaszkodik. A jelenlegi gazdasági válság megerősíti az EIT-kezdeményezés időszerűségét. Ezért igencsak ésszerű feltárni az uniós ITIT-parkokban meglévő támogatási potenciált.

8. Az ITIT-parkok és a gazdasági válság – a szükséges változtatások és az élénkítési intézkedések

8.1 A gazdasági válság eltérő mértékben és különbözőképpen hatott az ITTP-k, valamint az oda települt cégek működésére. A cégek a tevékenységek csökkentésével, a személyzet leépítésével és kiadások csökkentésével, projektek és beruházások felfüggesztésével reagálhatnak a válságra.

8.2 Az ITIT-parkok vezetése a válság hatásainak minimalizálása érdekében lehetőleg a vállalatok és üzemek megtartását célzó aktív politikával reagál, mint például:

- a) Ellátja a közösség irányítását.
- b) Elősegíti a parkba települt cégek közti összehangolt tevékenységeket.
- c) Segít a vállalkozások helyzetének és lehetőségeinek a felmérésében, valamint az új piacok és termékek felkutatásában.
- d) Figyelemmel kíséri a parkba települt cégek tevékenységét, felülvizsgálja az üzleti és irányítási modelleket.
- e) Tájékoztat állami programokról és támogatásokról, és lobbitevékenységet folytat ezekkel kapcsolatban, együttműködik ügynökségekkel és vállalkozásokkal.
- f) Kapcsolatot tart az érdekeltekkel (vállalkozói szervezetek, helyi testületek, szakszervezetek) esetleges problémakezelő munkacsoportok létrehozása érdekében.
- g) Javítja a parkok szolgáltatásait és belső irányítását.

8.3 Eközben igény jelentkezhet a vállalatok kifinomultabb termékeire és szolgáltatásaira is. Az új iparágak: a biotechnológia, az információs és kommunikációs csúcstechnológiák új lehetőségeket és kihívásokat jelentenek. Elengedhetetlen az új gazdasági környezetben és társadalmi légkörben újonnan jelentkező versenyképességi tényezők – fenntarthatóság, értékteremtés és a vállalatok társadalmi felelőssége – felismerése.

8.4 A vállalkozó szellem a jelenlegi körülmények között és különösen a parkok kontextusában új hangsúlyt kap. A vállalkozások és szövetségeik – a stratégiai helyzet alaposabb ismerete révén – vezető szerepet tölthetnek be. Fontos meghatározni

a parkok versenyképességet támogató elemeit, és megfelelően kiemelni őket.

8.5 Mind a belső piaci, mind a közvetlen külföldi befektetés (kkb) jelentős szerepet játszik a parkok fejlődésében. Ezzel kapcsolatban megjegyzendő, hogy mutatkoznak annak jelei, hogy a kkb a termelés helyett egyre inkább a K+F felé irányul. Az EGSZB támogatja ezeket a folyamatokat és arra ösztönöz, hogy az EU iparpolitikájában meghatározott húzóágazatok a parkokba való betelepülés során is kerüljenek kedvezményezett helyzetbe.

Kelt Brüsszelben, 2010. július 14-én.

*az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke*

Mario SEPI
